

Előfizetési árak:

Égész évre	8 korona
Fél évre	4 korona
Negyed évre	2 korona
Egy szám ára	20 fillér

FELVIDÉKI HIRADÓ

Hirdetéseket felvesz lapunk kiadóhivatala és az Általános Tudósító Vidéki lapok központi hirdetési osztálya Budapest VII., Erzsébet körút 41. sz.

POLITIKAI HETILAP

A csehok Magyarországon.

Ha igaz, hogy szerencsés az, aki vel törődnek, úgy mi nagyon boldogok lehetünk, mert sokan törődnek velünk.

Mi, a Kárpátokba ékelt turáni népfaj, kicsiny területünkkel is olyan helyet foglalunk el, amely szörnyen kellemetlen éket képez bizonyos testvérek között, akik miattunk kezét szorítani így nem képesek. Átkiabálni is csak a mi fejünk fölött kénytelenek egymáshoz. S hogy ennek a kölcsönös szóváltásnak egyedüli tárgyai mi vagyunk, az természetes, mint a milyen érthető, hogy két egymáshoz törekvő egyén sem beszél másról, mint a folyamról, ha az közöttük átgázolhatlan akadályt képez.

Ez a folyam a közelmúltban oly tüneteket mutatott föl, melyek arra engednek következtetni, hogy az a jövőben teljesen betölti medencéjét, úgy hogy a partjaira szorultaknak még reménységüket is elvette az egyesülést illetőleg.

Apponyi törvénye új zsilipeket nyitott meg a nemzet megerősítésére s ezzel újabb akadályt tolt olyan eszmék tovaterjedése elé, amelyek körülöttünk de már saját területünkön is veszedelmes méreteket öltöttek.

Ennek köszönhetjük, hogy a csehok most csehül foglalkoznak velünk. A mi tótjainkhoz kiabálnak ugyan át, de a lecke mégis nekünk szól.

Az első hang, mely szájukat elhagyta, természetesen a fájdalmas megdöbbenés hangja volt az akadályok ilyen torlódásának láttán, de utána nyomban — nehogy itt a gyöngébb fél mértéken felül is megijedjen, vigasztalja avval, hogy hiszen „harminc év lefolyása alatt mindez jelentéke-

nyen meg fog változni“, addig csak türelem! — Lehet, hogy humorizálni akart az a cseh lap, mely ezeket írta, azt akarva jelezni, hogy most 3 évtizeden át ne kiáltozzanak át hozzája. Ebbe akarta volna burkolni talán, amit a magyar közmondás Szent Pálról és az oláhokról kifejez.

Az egész cikk lemondó hangja is arra enged következtetni. Van benne azonban valami, ami — ha ennek ellent nem is mond — bizonyos vigasztelést rejteget. Ha már minden elvesztett, a becületnek legalább látszata maradjon meg. Szellemi vállveregetések kíséretében bizonyítványt állít ki tehát a mi nemzetiségi képviselőink részére, melyben elismeréssel adózik magatartásukért s különös érdemükül rója föl, hogy az a törvény még veszedelmesebb nem lett.

De van benne még egyéb is. Szid bennünket, mint a bokrot, a betűk is szinte táncolnak belé. Hogy mivel szolgáltunk rá erre, azt ő tudja, no meg a mi tót vezéreink, akik bizonyára jóleső örömmel hallgatták a fejünk fölött el-elröppelő gombaságokat s kezeiket dörzsölték annak gondolatára, hogy amott olyan bátran beszélnek, amilyen bátran ők itthon gondolkodni sem tudnak. Csakhogy a „Čas“ ezt csak olyan félkomolyan csinálta, mintha egyéb célja nem is lett volna vele, minthogy kárpótolja az ittlevőket valamivel azért a vesztéséért, mit a parlamentben és a jövőbeli ábrándok terén elszenvedni kénytelenek voltak. Tudta, hogy a megvertnek jólesik, ha viszont akad valaki, aki ellenfelét legalább szóval csépelí agyon.

Csakhogy ezek a jelenségek még így is elég komoly tárgyat nyújtanak a gondolkodásra. Már maga a tény,

hogy egy teljesen idegen nép állandó összeköttetésben áll nemzetünk egyik ellenséges tartozékával, hogy ennek minden lépését élénk érdeklődéssel kíséri, támogatja: elég ok arra, hogy igyekezzünk evvel a viszonytal teljesen tisztában lenni.

Másrésről mi szükségünk van a mi tótjaink korifeusainak arra, hogy nemzetbontó törekvéseik minden mozzanatában át-átránduljanak a határon, hogy hol innen, hol onnan csaljanak ki fájdalmas sóhajtásokat, amiket haza hozva, itthon az agítálásban pompásan felhasználni tudnak. Mire volna mindez akkor, ha annak a kölcsönös kacérokodásnak más magyarázata nem lenne, mint a faji rokonszenv, ha ennek az állandó összeköttetésnek messzebbfekvő politikai céljai nem volnának.

Aztán, ha ezt tudjuk, vajjon megengedhetők fogjuk-e találni, hogy vannak nálunk emberek, akik tudunk, beleegyezésünk, akaratumkon kívül, nekünk vadidegen népekkel a hátunk mögött össze-össze bujnak, hogy terveket eszeljenek ki, melyek szerint nemzetünk az utból legkönynyebben lenne félretolható.

Mert mi egyébről lenne ottan szó?

Valamivel több figyelmet tehát ennek, valamint a különféle cseh, morva, orosz stb. hangoknak, amelyek igen sürűn járnak itt Magyarországon.

— **Tótok a bíróságok előtt.** Ily cím alatt elmélkedik a „Čas“ a tót nemzetiségi agitáció terjedéséről s a többi között a következőket írja: Miként növekszik a tót nemzetiségi öntudat s miként ver gyökeret a nemzetiségi érzés, mi sem mutatja jobban, mint azon perek folytonos szaporodása, melyekben tótok állnak a bíróságok előtt. Eppen a napokban ítelt el a pozsonyi törvényszék öt gazdát, akik Jariga elítéltése napján 400 koronát gyűjtöttek a büntetéspénz fedezésére.

LANG M. és FIA

divatruháza Túrócszentmárton.

Különlegességek:

RUMBURGI VÁSZNÁK, NŐI SZÖVE-
TEK, SZÖNYEGEK, FÜGGÖNYÖK
kiváló minőségben.

URI és NŐI CIPŐK, FÉRFI-INGEK,
BORSALINO KALAPOK

ANGOL NŐI COSTUMÖK

mérték szerint, Bécsben készítve
jótállás mellett!

Ugyancsak a napokban fog sorra kerülni azon malackai férfiak és asszonyok ügye is, kik Juriga beszéde következtében a közrend és személybiztonság megsértésével vádoltak. Ezen per letárgyalása után következik a zohoraiak ügye, kik a nyakukra erőszakolt magyarón papot nem éppen a legbarátságosabban fogadták, ugyannyira, hogy a rend helyreállítása végett egy zászlóját katonát szállásoltak a községbe. Ezek a politikai perek mind tót földművesek ellen folynak, melyhez hozzá lehet még számítani a predméri 24 paraszt ügyét is. Ime! — kiált fel a tisztelt újság kikkirója — mindezek azt bizonyítják, hogy Andrassy gróf nagyon helytelenül ítélte meg a nemzetiségi mozgalmakat, midőn ennek terjedését csak néhány agitátor működésének tulajdonította, mert a nép sem olyan csendes és nyugodt, mint azt hirhedt beszédjében megfestette. — Igen ám! De arról megfeledezett a cseh-tót testvériség szöcsövé, hogy azok a szegény pászlok mind azt, amivel vádoltak, nem a saját jószántukból, nem a lelkiüket eltöltő érzésből kifolyólag cselekedték, hanem igenis az agitátorok riadója következtében mentek lépse s ők lesznek a legelsőek, kik vallomásaikban rá fognak mutatni arra a káros állapotra, melyet az agitáció teremtett a magyarországi tótok közt. A „Cás“ csak tényeket sorol fel, a tények mozgató erejéről megfeledeznek.

Kritikai megjegyzések.

Ita: S

Főtisztelendő Szeberényi Lajos Zs. békés-csabai evangélikus lelkész ur, a bányakerület bukott püspökjelöltje, egy idő óta jelentékeny irodalmi tevékenységet fejt ki részint a maga, részint pedig az egyházkerület nehány hirhedt lelkésze védelmében, közben pedig illetéktelenül felületességgel, tudatlansággal, rosszakarattal vádol mindenkit, akik az ugynevezett nemzetiségi kérdéssről másképp mernek vélekedni, mint őfőtisztelendősége.

Előre is megköszönve a hasonló megtiszteltetést, minden habozás nélkül ki merjük mondani, hogy a mi véleményünk is igen sok tekintetben ellent Szeberényi ur katedrális kijelentéseitől, melyeknek értéke azonnal devalválódik, mihelyt rámutatunk arra a célra, melynek szolgálatában röpiratai íródtak.

A főtisztelendő ur püspök akart lenni s így „hivelt“ meg kellett erősíteni hitükben, hogy ő még mindig az „aki volt“ s a főpásztori székben sem lesz más, mint aki volt. Hogy eme feltevésünkben igazunk van-e, annak bizonyítására rámutatunk a püspök-választás előtt és alatt mutatkozott hangulatra, mely Szeberényi urat úgy állítja szemünk elé, mint a tótok jelöltjét s a bányakerület igen sok egyházában, főleg nálunk a Felvidéken, egyenesen azzal korteskedtek mellette: *to je dohri slovák. Ót kell megválasztani!* Az eredmény tényleg azt mutatta, hogy minden egyház, mely egyszersmint a nemzetiségi eszmék szolgálatában áll, kivétel nélkül a főtisztelendő ur jelöltsége mellett foglalt állást.

Engedje meg nekünk a főtisztelendő ur, de ez a közhangulat mégis csak bizonyit valamit! Mert mi kifogásuk lehetett a bányakerület nemzetiségi egyházainak Scholtz ur ő méltósága ellen, mint egyházférfi ellen, ha

jelöltben egyéb kvalifikációt nem kerestek volna, mint egy becsülettel megfufott munkás és krisztusi erényekben gazdag papi pályát? De ez nekik nem volt elég, ők a megválasztandóban nemcsak „főpásztor“ kerestek, de kerestek egy embert, aki a püspöki székből is készségesen támogassa azokat az eszméket, melyeknek harcosai őt a magas polcra emelték. És ez az, ami a főtisztelendő ur irodalmi tevékenységének bizonyos mellékzét kölcsönöz s nem csodálkozunk egy esepet sem, hogy röpirataiban megnyilatkozó célnatot is inkább ezen ügy, mint az egyház jól felgofott érdekeinek szolgálatára irodottanak minősítik.

Sőt egyenesen annak a meggyőződésnek adunk kifejezést, hogy ezek a bizonyos röpiratok inkább szolgálnak az egyház, ellen mint javára, mert hiszen a főtisztelendő ur egyebet sem tesz, mint hol a kerületi törvényszéket, hol egyeseket, hol meg a közgyűlést gyanúsítja meg azzal, hogy kések minden jogtalanságra, ha valamely pánszlávnak híresztelt egyén letéréséről van szó. Bocsnatot kérünk, de ezt a kritikát nem vártuk volna az ág. ev. egyház lelkésztől, mert ez már tiszta elfogultság, sőt bizonyos rosszakarat. Ezzel nem építeni, de rombolni akar a főtisztelendő ur azok nagy örömeire, akik kész odaadással ragadnak meg ugys minden alkalmat, mely ugys állami, mint egyházi intézményeink lelcicsinylésére jönnek kínálkozniak.

De térjünk át magára a főtisztelendő ur írásaira. Ezek közül az egyik *Gondolatok és elmélkedések a Csipkai-féle javaslat felett* cím alatt hagyta el a sajtót még a mult év folyamán.

Azok kedvéért, akik a Csipkai-féle javaslatot nem ismernek, szivesen ismétljük meg megégyyszer. A bányakerület 1906. évi közgyűlésén Csipkai Károly egyházmegeyi felügyelő a következő határozati javaslatot nyujtotta be:

A kerületi közgyűlés a püspöki jelentést helyeslőleg tudomásul veszi. Egyidejűleg nem mulaszthatja el azon tapasztalatának kifejezést adni, hogy az egyházkerületben mindinkább ugys nemzetiségi mozgalom jelei észlelhetők, amelyek magyar honi evangélikus egyházunk hagyományaival és hazafias missziójával merev ellentétben állanak.

Egyes lelkészek és egyéb egyházi tisztviselők az egységes magyar politikai nemzet eszméje elleni izgatásban vettek részt; volt eset, hogy abban vétkecsnek is találtattak s így a zsinati törvény 324. szakaszában körülírt egyházi vétségek egyikét követték el.

Az egyházkerület, midőn ezen jelenségek feletti megbotránkozásának ad kifejezést, minden tisztviselőjét és egyházának minden tagjától elvárja, hogy az egységes magyar nemzeti állameszme iránt tántorit-hatatlan hűséggel hazafias kötelecségeit teljesíteni fogja, egyházi tisztviselőit, jelestül az egyházmegeyi elnökséget — felhívja, hogy az olyan tñneteket, amelyek a zsinati törvény 324. szakaszának e) pontjában körülírt kánoni vétség jellegével bírnak, a szabályszerű törvényszéki eljárás megindítása végett a püspöknek tudomására hozzák s végre a kerület annak a várakozásnak is ad kifejezést, hogy a lelkészek és a tanítók választásánál a

kandidációnális jog a jelöltek hazafias megbízhatóságára való tekintettel fog gyakorolattni.

Csipkai Károly indítványa a közgyűlés által egyhangu határozatra emeltett.

Főtisztelendő Szeberényi ur e határozat felett elmélkedve, eresztí szabadlá gondolatait s mindjárt ellen megadással konstátálja, hogy a javaslat ellen felszólalni óttalan lett volna, pedig ezzel csak ártott az indítványozó az egyháznak, mert egy ily indítvány nyomán a napisajtó hetekig beszél a kerület egyházaiban uralkodó pánszlávizmszról. De szerinte indítványa nem volt egyáltalán szükséges, mert nemcsak hogy veszedelmes tñnetek, de még porfóhó sem mutatkozott a látháron.

Mindenekelőtt konstátáljuk, hogy az egész indítványban nincs egyetlen kitétel sem, mely a pánszlávizm vádját akarna az egyház nyakába varrni s a tisztelendő ur a beadott indítvány tárgyalása előtt mégis eme vád ellen védekezik, bölcsen kifejtve, amit már a veretek is csíripelnek, hogy honnét ered a „pánszláv“ szó. Konstátálja továbbá, hogy ma már ezek az eszmék elavultak, keresztülvihetetlenek.

Szivesen koncedáljuk, hogy ezek az eszmék idejüket multák, ha belső meggyőződésünk és legjobb tudásunk mást nem dikátálna, de így kénytelenek vagyunk mi ez irányban nem tárgyalatlansággal vádolni a tisztelendő urat; ki ugys látszik, csak a hazai nemzetiségek irodalmát ismeri, de a külföld hasonló irányú és célnatu irodalmi termékeit figyelemmel nem kíséri. Igen is, él ma is ez az eszme! Talán jobban, mint valaha!

De ha volnának is oly nemzetiségi mozgalmak — mondja tovább, — az egyháznak, mint szervezetnek ahhoz semmi köze, mert a nemzetiségi mozgalom politikai mozgalom és annak jogosult vagy jogosulatlan voltát nem az egyház van hivatra eldönteni, késszéggel aláírjuk ezt a kijelentést. De hiszen ezen mozgalmak rendezésében nem is az egyház mint szervezet vezet, de vezetnek az egyházak lelkészei, felügyelői, kántorai, tanítói, szóval vezetnek az egyházi férfiak az egyházban, ami tökéletesen egyértelmű magával az egyházzal, vagy annak szervezetével. Vegyünk egy esetet. A turócszentmártoni Kőcsön-féle installációnál a politikai tñntetők közt ott láttunk a segédlelkész, ki ellen vád emeltett, hogy abeugolta a magyarságot, orrokat mutatott a piábra, sértette a magyar nemzeti eszmékért lelkesülőkt stb. Ezt lát-ták a tisztelendő ur hívei! Mit gondol Szeberényi ur és hol határolja el a jelen esetben az egyházi férfit az embertől? Am de menjünk tovább! Csak most fektűt a magyar képviselőház előtt a nem állami tanítók fizelésrendezéséről szóló törvényjavaslat, egy kétségtelenül politikai irányzatú javaslat, miért akarták tehát ennek sorsát az egyházak és főleg a felvidéki egyházakban eldönteni s miért nem bízták egyedűl és kizárólagosan az erre hivatott fórumra?

Nem az egyre növekedő sovinizmus, de a folyton terjedő nemzetiségi izgatás, mert hiszen a magyar tñrekségek áll lépik tul ezzel szemben a védekezés jogos határát, ingatja meg az evang. egyházak tekintélyét, mert alig van elítélendőbb dolog, mint mikor az egyes egyházak lelkészei ragadnak kortes-zászlót, vad fanatizmussal, orditozva járrák be

a falvakat, az ugynevezett nemzetiségi jelölt érdekében. Mit gondol a főtisztelendő ur, emeli ez az egyház tekintélyét? Az egyház tekintélyét csak az emelheti, aki ily elítélendő cselekménynek elejét venni iparkodik. És a határozat ezt célozza. Az egyház és az isten szolgálja teljesítse hivatásával járó kötelességeit és ne avatkozzék a világnak dolgába, mert a személyével összekötött magasztosabb fogalmaknál fogva, botlásával nemcsak saját magának, saját személyének árt, de könnyen lerontja annak az intézménynek tekintélyét is, melynek vezetése istentől reá bízott, mert midőn politikai célokat is szolgál, — idézzük a főtisztelendő ur saját szavait — árulója Urának, a Jézus Krisztusnak!

Amde úgy látszik, a főtisztelendő ur ezt a cíttámot csak a hazafias missziót teljesítőkre érti és azok számára, kik az ellenkező politika szolgálatában állanak, nincs egyetlen elítélő szava sem, sőt tovább megy s azt mondja, hogy bármely politikai irány vallási szempontból nem kifogásolható, ha az őszinte meggyőződésből ered! Ez aztán a fejetetejére állított logika! Csupinakain, vagy a kertület közgyűlésének nem szabad politikai irányzatot követni, mert felteszi, hogy nem őszinte meggyőződésből ered, de a nemzeti eszme ellen küzdő lelkeseknek szabad ezt a nemzetellenes irányzatot követni, mert itt előlegezi, hogy ezt őszinte meggyőződésük támogatja. Vagy mit ért mást ez alatt, főtisztelendő ur?

Ha valaki, ugy mi igaz és őszinte harcosai vagyunk az egyéni vélemények szélsőségig menő megnyilatkozásának, de aztán fentartjuk magunknak a jogot, hogy erre teljesen elfogulatlan kritikát is gyakoroljunk. Ep azért a legnagyobb botlásnak minősítjük a főtisztelendő gondolkozónak azt a kijelentését, hogy egyházi szempontból nem lehet valaki hazafi vagy hazááruló! Nem ugyan egyházi szempontból, de világi szempontból lehet az egyházir férfi hazááruló! Példa annyit a multból és jelenből is, hogy tucat számra szállíthatjuk a nagy gondolkozónak, ki eszadállatosképp mindig az „egyházzal” személyesíti azokat, kik az egyházat képviselik, mindannyiszor, valahányszor azok érdeke ezt kívánja.

(Folytatjuk.)

Egy morva röpirat rólunk.

III.

Az iskolákról szóló fejezetét szédültes magasságban kezdi. Az ő tót nemzetében állami jelleggel fölruházott, óriási méretű társadalmat látott, mely szabatosan körülírt határvonalak között független, szabad országot alkot s így mindama jogokra, melyekkel más államok ékeskednek, igényt formáltat velök is. Föl kell tennünk, hogy a tótok kulturális szegénységéről panaszkodva, ebből a nézőpontból ítélte meg a viszonyokat és ítélte el egyuttal a magyarságot, amely — szerinte — egyedüli oka a tótok elmaradottságának. Fejezetét avval kezdi:

„A tótoknak nincsen tudomány- és műegyetemük, nincsen szakiskolájuk, sőt egyetlen középiskolájuk sincsen.”

Ebben igaza van. De nem tudjuk megérteni, mi van ebben fölemlítésre méltó s még kevésbé azt, hogy ezért a természetes igazságért a magyar elemet miért kellett

mégis felelőssé tennie. Hogy ennek dacára leirta, tette ezt nyilván azért, mert föl akart mutatni olyan kívánságot, melyhez valóban csak nemzeteknek van joga; kívánságuk legalább, hogy annak feltételét az olvasó aztán hozzáképzhesse. A nagyzási hőbort ilyen megnyilatkozásán a művelt elem — igaz — mosolyogni fog, de kárpótolja érte az az erkölcsi haszon, mely a közép lelkeben így újabb tasmant elégtelenségéből feljére fordul.

Beszél aztán arról, hogy a magyar iskolából kikerült hivatalnokok renegátokká válnak. Szerinte ugyanis renegát mindenki, aki a tót vezérigazgatóság boldogító urának alá nem vágyik; de mi tudjuk, hogy különbözően azokat szokták e szóval megstiztelní, akik belátván a célok anyagias, személyes vonakozásába, jobb érzésüknek megfelelően ki-kikellnek minden olyan törekvés ellen, mely fajuk politikájának örve alatt önérdeket hajhász. Itt aztán egy kis hódítási kísérlettel próbálkozik meg. Körmönfont módon kivetí a hálót azokra — mint mondja — „első nemzeti érzéstől vannak áthatva, szinte sirnak nemzetük végétén, de ezért az őszinte, tisztá, ártatlan vérsért egész életük csupa rettegés, mintha valakit meggyilkoltak volna.”

Nyilvánvaló, hogy ez újabb kísérlet a semlegesek meghódítására. Ezek ugyanis azokból kertülnek ki, akik akár anyagi érdekeik folytán, akár egyéb kényszerhelyzetük-nél fogva itt is, ott is szépelegnek, de félénk természetük szint vallani sehol sem mer. Az ilyenek a dörgő hangú követelőzés elől félelmükben még jobban begombolkoznak, de az olyan szavaktól, mely az ő gyöngelékűségüket még legyezetí is, hátha kiköckennek egy-két lépéssel álláspontjukból, ahonnan aztán a teljes megnyerés már nem lesz nehéz feladat. Hátha?...

Jeremiádat ír a bezárt tót gimnáziumokról, valamint a megboldogult Maticáról is. Nekiront a barbár magyarságnak, mely az ilyen kulturális intézmények bezárásával bizonyította be, hogy semmi érzeke sincsen a művelődés iránt. Beszél Bodóné módjára minden egyébről, csak arról hallgat mélységben, amivel az igazságnak különösen tartozott volna itt, t. i., hogy „bokros szolgálataik révén” mennyire megérték ezek az enyészetre már akkor, amikor a magyar nemzet túrelme még dédelgette őket.

Máshová helyezi ki az okot, hogy azt ő bennük ne keresse senki. S amikor ilyenformán megvetette az alapot, fölépíti rá tételét, hogy: „Magyarország a törvénytelenség és szabadság hazája”. És ugyan miért? Csak azért, mert a Matica és társai fölött ítéletet mondani merészkedett. Ezek a „kulturális” intézetek voltak ugyan azok, amelyek fityet hányva minden törvénynek, maguk igyekeztek törvénytelenséget és szabadságot teremteni és mégis — szerinte — a magyar állam az, mely e bűnökben leledaik.

Tovább:

„Ha láttok elvadult, tompa fölfogású iskolagyermeket, biztosra vehettek, hogy azok valamely állami iskolából kerültek ki.”

Ha az idegen a jellemzés után alkotna magának véleményt népoktatásunkról, az semmi esetre sem lehetne bizelgő. Mert gondolhat e sorok hatása alatt, amit csak akar. Képzhet félvad népet, hasonzórt tanítókkal, akik — tudja őrdög — milyen

eszközökkel idomítják az apró lelkeket mindaddig, míg belőlük a természetes ész utolsó szikráját is ki nem ölik.

Es mert iskoláink működésének eredménye ilyen, a célnak is annak kell lennie, t. i. elvadítás, elbuitás.

Az elmének milyen gyászosan szomorú fogatkozása kell hozzá, hogy valaki ilyen ítéletet kimondjon és különösen olyan intézményről, melyről az egész művelt világ elismeri, hogy az utolsó 3 évtized óta olyan rohamos arányokban fejlődött, amelyhez fogható gyorsaságra más államokban példa sem akad.

Szerző nyilván mit sem törődött, hogy ilyen kijelentései visszatetszést kelthetnek; teljesen figyelmen kívül hagyja a nyomában kelt megbotránkozást, művének értékét, nevét, mindent kockára tesz a cél érdekében.

Bevezetéstül akar ez szolgálni egy újabb fejtegetéséhez, melyben Apponyi legújabb törvényjavaslatát teszi bírálat tárgyává. Ugy tünteti azt föl, mint amely az elvadítás és elbuitás munkáját teljesen bekoronázni lesz hivatva.

Es azt hisszük, hogy munkájának tulajdonképpen súlypontja is itt van. Abban a célban t. i., hogy népoktatásunk eredményének ilyen torzképet néplünk szeme elé állítani törekedett — riadó gyanánt.

Azt a féltékeny szeretetet, mellyel minden szülő gyermeke iránt viseljük, használja itt ki. Felcsigázza azt a végletekig, hogy aztán félelemmel öltse el a szíveket a törvény céljaival szemben. Hogy aztán ez a félelem a harag, ekkeseredés és gyűlölet érzésére váltassék be, arról külön gondoskodni már nem is kell. Maguktól mertülnek azok föl ott, ahol föltételeik ilyen mesterséges módon állítottak össze.

Hogy a mű a törvényjavaslat közvetlen benyújtása előtt látott napvilágot, bizonyos időszertéséget is kölcsönöz neki. Nyilván az a szándék vezrelte őket, hogy a már ugysis foszult kedélyeket itt még jobban fölprrikazzák.

Mi azonban csak egy darab sarat látunk benne, mely haladó kerekünk küljére tapadt. Megállítani azonban azt nem lesz képes soha.

(Folytatjuk.)

H I R E K.

Nőgyeleti táncmultság. A föhő 8-án rendezendő táncmultság iránt máris nagy érdeklődés mutatkozik. Ez természetes is, ha tekintetbe vesszük, hogy a nőgyelet multságai mindenkor a legjobban szoktak sikerülni. Nem kisebb vonzóerőt gyakorol azonban a tombola melynek gyönyörtü nyeménytárgya, egy ezüst mokkalészlet. A legizazabb játékonyságot gyakorolja mindenki, aki a sorsjegyekből vásárol s beléptijegyét megváltja. A beteg emberiségnek segélyt nyujtandó, a nőgyelet buzgó elnöke minden eszközt felhasznál, hogy a helybeli kórház kibóvítésére és felszerelésére minél nagyobb ala-

pot teremtsen. Ámde nem elég az anyagi siker. A mulatságnak hagyományos jó hírnevét nem szabad tekinteten kívül hagyunk. Reméljük, hogy a kettős cél nemeselektű közönségünket s mulatni vágyó ifjúságunkat teljes számban egyesíteni fogja 8-án este. A rendezőség mindent el fog követni, hogy a bál sikerét emelje.

Magyar isteni tisztelet. A szokásos magyar isteni tisztelet a jövő vasárnap, azaz május 12-én, reggel fél 9 órakor fog megtartatni a római katolikus templomban.

A turóczi jótékony nőegylet sikere. Eltekintve a körláz építésétől, mely a turóczi jótékony nőegylet nevével örök időkig be fogja ragyogni, egy újabb sikerrel számolhatunk be. Mint értesültünk, a lévai árvaház igazgatósága tudomására hozta az egylet elnökségének, hogy az igazgatósághoz benyújtott kérvény folytán, a jövő tanévtől kezdve, az egylet által ajánlatba hozandó két árva gyermeket fog az intézet teljes ellátásban részesíteni. Ez mindenesetre nagy áldás lesz a szegény gyermekekre.

Tanárgyűlés. Az Országos Polgári Iskolai Egyesület Tátravidéki Köre folyó évi május hó 12-én, délelőtt 9 órakor Turócszentmártonban, az áll. polgári- és felső kereskedelmi iskola tornatermében tartja ez évi rendes közgyűlését. A Tátravidéki Körhöz az alsókubini, az iglói, a késmárki, a lipótszentmiklósi és a turócszentmártoni polgári fiu- és leányiskolák tartoznak. A Kör tagjai május hó 11-én délután 3 órakor érkeznek városunkba, elszállásolásukról a helybeli iskolák tanásterületi gondoskodnak. A délután folyamán megtekinthetők a helybeli cellulose- és kőolajfinomító gyárakat, este a vármegye-házán társas vacsorára jönnek össze, mely alkalommal a Kör tagjait *Bemiczky Kálmán*, Turócvármegye alispánja és a helybeli áll. polgári iskola gondnoksági elnöke látja vendégeit. A 12-én tartandó közgyűlés tárgyai: az elnöki megnyitói, a titkári jelentés, *Boldis Ignác* igazgató előadása „a magyar írásbeli dolgozatok rendszeréről a polgári iskolában”, végül pedig a pénztári jelentés és egyéb felváltó ügyek. A gyűlést *Reöthy* Vladimír, lipótszentmiklósi igazgató, mint a Tátravidéki Kör elnöke fogja vezetni.

Áthelyezés. *Schwarz* Adolf vasuti tisztviselőt, a magyar kir. államvasutak igazgatósága Turócszentmártonból Nagyzsércsénybe helyezte át. A távozó vasuti hivatalnok igen rokonszenves tagja volt társadalmunknak.

A kostányi vasuti megálló ügye egy lépéssel ismét előre haladt. F. hó 2-án a vármegye alispánja és a vasuti mérnökség közbenjöttével a telekvételben történt megállapodás. Most a község a vármegye közigazgatási bizottságának útján a kormánytól az ügy sürgős elintézését kéri.

Szerencsétlenül járt főerdész. Mint sajnálatul értesültünk, *Dittert* Gyula, báró *Révay* Ferenc főerdésze, a mult szombaton egy építkezés felülvizsgálata alkalmával oly szerencsétlenül bukkott le az építkezéshez felállított állványról, hogy bal lábát törte s több súlyosabb természetű sérülést is szenvedett. A főerdészt hozzátartozói gyógykezelés végett még aznap Budapestre szállították.

Hazaifiatlan tót tanítók. Bajáról jelentik a Magyar Tudósítónak: A vármegye közgazgatási bizottságának legutóbbi ülésén a tanfelügyelő jelentést tett, hogy a kiszácsi és a dunagözüsi tót elemi iskolákban hazaifiatlan szellemben nevelik a növendékeket. A bizottság az esetről azonnal értesítette az ágostai evangélikus egyház főhatóságát, sürgős intézkedés kérése. Az egyházi főhatóság az eset magvizsgálására *Belohorszky* János egyházi főügyészt küldte ki. A főügyész a tanítók ellen hivatalból megindította a fegyelmi vizsgálatot.

Pánszláv diákok Szarvason. A szarvasi diákság körében nagy mozgalmat idézett elő e napokban az a hír, hogy a tanítóképző és a gimnázium néhány tót nemzetiségű tanulója pánszláv kört alakított, amelynek célja az volt, hogy az alföldi tót lakosságban a pánszláv eszméket terjessze. A magyar diákok, amikor erről tudomást szereztek, kikutatták a tót kör helyiségét s egy gyűlés alkalmával, folyó hó 26-án, rajtuk ütöttek. A pánszláv gyűlésen *Lilge* tanítóképzőintézeti növendék elnöke alatt *Zsilenszky*, *Pavella*, *Topolski* és *Zloch* tanítónövendékek és *Sírka* Samu, meg *Kádavi* Iván VI. osztályu gimnázisták voltak jelen. Kiderült róluk, hogy *Lilge* a turócszentmártoni központ embere, s onnan kap pénzt és könyveket a pánszláv diákkör hazaifiatlan céljaira. Legutóbb is negyvenhat koronán osztozott társaival. *Lilge* lakásán 138 darab tót könyvet, 104 lázító tót röpiratot s egy megkezdett politikai cét-zatu regényt találtak a magyar diákok, akik értesítették a dologról a tanári kart. A tanári kar részéről az értesítésre megjelentek *Lilge* lakásán *Nemes* Béla dr. főgimnáziumi és *Papszász* Endre tanítóképző-intézeti tanárok, akik vállaltára fogták *Lilgét* és társait s lefoglalták a tót könyveket és röpiratokat. A vizsgálat nyomában megindult a pánszláv eszméktől megmetélyezett ifjak ügyében, akik bosszút esküdtek az őket leleplező magyar fiuk ellen. A szarvasi főgimnázium hazaifias igazgatója és tanári kara bizonyára meg fogja találni a módját annak, hogy ezeknek a pánszláv csemetéknek uralmait kellőképpen megtorolja.

Szocialistáink az általános választói jogért. Folyó hó 1-én városunk ipartelepeink nagyobb részében szüntetelt a munka. Munkásaink a május 1-jét itt is megünnepelelték. Este nagyobb csapathal verődve, egy kis tüntetést rendeztek az általános választói jog mellett. Végigjárták a várost, éljenzve, zsviózva az eljövendő nagy reform mellett. Egyébként rendezavarás nem történt. Hatósági beavatkozásra szükség egyáltalán nem volt.

Szabad liceum lipótszentmiklóson. Lipótszentmiklósról írja tudósítónk: A héten a szabad liceumi előadások IV. és V. számát hallgatta végig közönségünk. A IV. számú előadás 3 pontból állott. 1. *Liszt* Ferenc: „Magyar ábránd”. Zongorán előadta: *Schöntag* Ilona k. a. 2. „A nemzetiségről”. Irta és felolvasta: *Sándor* Lajos kir. tanfelügyelő. 3. „A korácsok sztrájkja”. Szavalta: *dr. Meyer* Jenő. Mind a három számot lelkesen megjelentek. Különös figyelemmel hallgatták végig a tanfelügyelő tanulságos és élvezetes felolvasását. Az V. szám „Az Alpeken és a Rajna völgyében” című felolvasás volt vetített képekkel. Ezt *Reöthy* Vladimír igazgató

tartotta szép előadással. Músonon kívül a felolvasás előtt *Joób* Lajos vasuti hivatalnok játszott tilinkón zenekísérettel mellett néhány gyönyörű magyar dalt. Mindkét számot zajos taps követte.

Megrendítő családi dráma. Lipótszentmiklósról írja tudósítónk: Két hirtelen halálosat tartja e héten izgalomban városunk lakosait. *Platzner* Adolf, a „Fekete Sas”-szálló bérlelőjének férjes leánya, *Jellinek* Józsefné, torokgöresök következtében hirtelen meghalt. E fölötti bánatában atyja revolvert ragadott kezébe s föbe lölte magát. Megrendítő látványt nyújtott a gyászmenet, midőn a két halottat egymás mellett vitték örök nyugalomra. A gyászmeneten oly nagyszámu közönség vett részt, amelyent itt temetésnél még nem láttak.

Megszűnt tót lap. Az „Orava” című tót ujság kiadóhivatala tudomására hozta az előfizetőknök, hogy a további kiadást megszünteti. Ugy látszik, hogy *Arván* a népbolondítás nem sikerült, vagy talán már meg is unták becsteltes tótjaink azt a handabandát, melyet a rövid életű nyomdatermék hirdetni hivatta volt.

Felolvasás. A lipótszentmiklósi kereskedő és iparos ifjak önképzőkörre április hó 28-án felolvasóestélyt rendezett, melyen *Steier* Ödön, a „Liptó” szerkesztője és a kör titkára tartott „A könyvről” felolvasást. *Steier* ur jellemezte a könyvet általánosságban, fejtegette a könyv hatását az irodalomra, a tudományokra, a költészetre, művészetekre. Escelette a könyv hatását az államra és az iskolára. A szép és érdekes felolvasást élvezettel hallgatták végig s a felolvasót sokan üdvözölték a szép sikerhez. Belépti díj a kör könyvtára javára 20 fillér volt.

Fegyelmi eljárás egy nemzetiségi lekész ellen. A torontalmegyei antalfalvi jó magyar érzésű evangélikus hívek lelkesválasztás előtt álltak. A felvidéki pánszlávok mindenáron *Csaplovics* János pánszláv érzelmi lelkeszt akarták megválasztatni, de az egyházmegye vezetője nem jelölte. Főleberzés következtében az egyházi főhatóság elrendelte *Csaplovics* jelölését. Az egyházmegye vezetője megint megette, hogy a pánszláv igazgató ne lehessen Antalfalva lelkesze. Az egyházmegye funkcionáriusai egymásután lemondtak, hogy ne keljen az egyházi főhatóság utasítását teljesíteniük, de *Csaplovics* mégis antalfalvi lelkesz lett. Alig telepedett le a községben, megkezdte hazaifiatlan működését. A választáskor maga vezetett és szavaztatta le híveit *Mileticsra*, a nemzetiségi jelöltre. Legutóbb pedig megtette azt, hogy megtagadta a magyar nyelvű istentisztelet Antalfalvának intelligenciája, számszerint mint egy negyven ember, nem bírván a tót nyelvet, azt kérelmezték *Varga* Dezső királyi albiróval az élükön, hogy minden hónap első vasárnapján a tót nyelvű istentiszteleten kívül második és pedig magyar nyelvű istentisztelet is tartassék és részükre az Urvacsorájára magyar anyanyelvükön szolgáltsassék ki. *Csaplovics* János e kérelmet az egyházközösség közgyűlése elé terjesztette, melyen maga elnökölve, egyhangu határozattal kimondta a kérelem megtagadását. *Scholtz* Gusztáv, a bánya ágostai evangélikus egyházkerület püspöke most az egyházmegyéhez leiratot intézett, a melyben a többi között ezt

mondja: Az 1883. évi kerületi közgyűlés jegyzőkönyvének 8 ik pontja egyenes utasításként kimondotta, hogy a hívek által a lelkesztől kért magyar nyelvű funkció semmi körülmények között meg nem tagadható, az antalfalvi egyházközségnek szóban forgó határozatai tehát mindenképpen nemcsak helytelenek, de törvénytelenek is, miért is azokat mulasztatlanul meg kell semmisíteni. E dologban a lelkész, Csaplovics János, a leg-súlyosabb beszámítás alá eső egyházi követségeket követett el, mikor e kérelem elbírálását az egyházi közgyűlés elé vitte, sőt mint elnök, a mindenképpen elítélendő szóban forgó határozatokat az elnöki székéből kimondotta, miért is ellene a fegyelmi eljárás azonnal megindítandó s az állami elemi iskolában a hitoktatói tisztétől it felfüggesztendő a fegyelmi eljárás befejeztéig s helyette ott a hitoktatással ideiglenesen Bukava Andor tanító bizándó meg. Súlyosan vétkezett a nevezett lelkész ez ügyben még akkor is papi hivatása és szent kötelességei ellen, ha erre nézve nem lennének egyházunknak intézkedései, mert a lelkésznek semmiféle egyházi szolgálatot megtagadnia nem szabad, annál kevésbé tagadhatja meg a szentségek kiosztását magyar nyelven. Jó lesz ezt nekünk is tudomásul venni!

Ferdis Juriga. A főtisztelendő demagóg hívőre került. A folyó évi május hó 1-én kezdte meg ugyanis fogházblüntetését, melyet a pozsonyi esküdtbírótság ítétele alapján a törvénytörzők mért rá a magyarság elleni igaztást. Most legalább gondolkozhatik azon, hogy a papnak nem hivatása a politizálás és hogy a világiak után való rugaszkodásnak rendszeren a lelkipáztorkodás valjja kényát.

Orvosi körökben rég ismert tény, hogy a Ferencz József keserűviz valamennyi hasonló vizet, tartós haslaható hatása és kellemes ízénél fogva már kis adagban is tetemesen fellümljua. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet.

A magy. kir. szab. osztályorsajáték játékterve, mely szerint a XX. sorsjáték húzásai május hó 23. és 25-ikén kezdődnek meg újra, a világon jelenleg fennálló sorsjátékok között a legkedvezőbb. Nincs az a sorsjáték, amely oly rövid időn belül a nyeremények oly tömegét fizetné ki, mint ép az osztályorsajáték. Habár a különböző sorsjegy-vállalatok sorsolási tervezetükben ki is mutatnak néhány millió koronát, nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy ezen összeg csak 50—60 év alatt jut kifizetésre, míg ellenben a magy. kir. szab. osztályorsajáték nál 16,457.000 korona kerül rövid fél-ében belüli kisorsolásra.

Felhívás a csendőrséghez való belépésre. A csendőrség létszámának 830 fővel immár költségvetésileg biztosított emelése folytán előállott hiány ezidőszerint 1385 főre rug. Hogy e tekintélyes számot tevő hiány mielőbb elosztható legyen, közreadjuk az alábbi felhívást, melynek a jelentkező, illetve felvételre alkalmas egyénekkel való megismeretése kétségtelenül hozzá fog járulni ahhoz, hogy a testület mielőbb kiegészítse. A belügyminiszter f. évi költségvetésében a

csendőrségnek 810 főnyi legénységgel való szaporítása vétetett fel, melyből 230 fő lovasítandó lesz. E szaporítás már május elsejével életbe lép. A belügyi kormánynak eme intézkedése folytán 810 főnyi katonaviselt férfi kap biztos és tisztességes megélhetést. Lássuk csak, mennyi is a csendőrök fizetése és egyéb illetménye. A napi zsold a következő: A hadapródtisztihelyettes és őrmester részére 3 korona 29 fillér, az őrsvezető részére 2 kor. 74 fillér, a csendőr részére 2 kor. 20 fillér (havi 66 korona, illetve 68 korona 20 fillér), a próbadandó részére 2 korona 6 fillér. Tehát a belépő egyén az első naptól kezdve egy éven át napi 2 korona 6 fillér rendes fizetésben részesül, mely mindenkor egy egész óra előre fizetettik ki: a próbaidó letelte után esedékes napi 2 kor. 20 fillér csendőri illeték, azután egész 18-ik szolgálati évig minden három évben szaporodik az ugynevezett szolgálati pótdíjjal és pedig az első három év után napi 30 fillérral (évi 109 korona 50 fillér), hat év után ehhez napi 10 fillér (évi 36 korona 50 fillér) jön, kilenc év után ismét napi 10 fillér, a tizenkettő év után napi 20 fillér, a tizenötödik év után napi 10 fillér s a tizennyolcadik év után ismét 10 fillér; tehát ekkor már a pótdíj napi 90 fillérré (évi 328 kor. 50 fillér) emelkedik, mely a fizetéselt teljesen egyenlő elbírálás alá esik s így a nyugdíjba is beszámítatik. Mindezeket összevéve, kitűnik, hogy a csendőr jó ruházaton és uri eszállásoláson kívül az első három évben (beleértve ebbe a próbaidót is) évi 751 korona 90 fillér, illetve mint csendőr 803 korona tiszta fizetést kap, mely azután a szolgálati pótdíjjal a fentebb vázolt mérben minden három évben növekszik; felviheti azonban minden erkölcsös és tehetséges ember a járásörmesterségig s akkor azután csak a tiszta fizetése évi 1805 koronára emelkedik. Tehát minden komolyan gondolkodó, jövőjét szívén viselő s józan életű, irni-olvasni tudó katonaviselt embernek s a már kiképzett honvédeknek és harmadik évtől utolsó felé szolgáló katonáknak melegen ajánljuk a csendőrség mostani szaporításának alkalmát megragadni, hogy maguknak szép és biztos jövőt biztosítsanak. A felvétel úgy történik, hogy a jelentkező katona (honvéd) könyvecskéjével a legközelebbi csendőrségre megy, ahol a további eljárásról tájékoztatást szerezhet s ügye tiz-tizenöt nap alatt teljes olintéztést nyer.

Tündöri Margitsziget gyönyörű fekvése, kitűnő levegője, fenséges csendje folytán megérdemli, hogy mindenki oda zárandokoljon. Betegeknek elsőrendű gyógyhely és legmodernebb kellekekkel ellátott gyógyító alkalmatosságai arra predesztinálják, hogy nemcsak a magyar látogassa, hanem az idegen is, mert hidroterapikái-intézete, elektromos fény- és napfürdői, svéd gimnasztikáik, lég- és szénsavas vízfürdői egyesítve artéria forrás világhírű vizével. Bulling inhalatoriuma külön szakorvos vezetése alatt is tényszerű a biztos gyógyulásnak. Prospektust szivesen küld ingyen az igazgatóság.

ISKOLAI ÜGYEK.

Hivatalos rész.

739. sz.
1907.

A m. kir. vallás- és közokt. miniszteről 55. szám. Felmerült esetből kifolyólag felhívom Tanfelügyelő urat, intézkedjék aziránt, hogy a saját hatáskörében tartozó hivatali jelentések és felterjesztések, valamint bármely foku intézeti bizonyítványok aláírásánál a kézjegybélyegzők mellőzessenek és ahol ilyen bélyegzők eddig használatban voltak, azok visszaélések elkerülése végett haladéktalanul megsemmisítsenek. Budapest, 1907. március hó 13. A miniszter helyett *Tóth* államtitkár.

A nm. vallás- és közoktatástügyi miniszter ur fenti rendeletét mihezattartás végett közlöm. Turócszentmárton. 1907. május 1-én.

Dr. Künszler,
kir. tanfelügyelő.

Pályázati hirdetés.

A znióváraljai állami tanítóképző intézet mind a négy osztályába az 1907/8. tanévre 41 teljes, 31 féldíjat fizető, 18 fizetéses bennlakó növendék fog felvétetni. Az első osztályba, — melyben 4 teljes, 7 félésegélyes, 1 fizetéses bennlakó és 18 bejáró hely töltendő be — folyamodhatnak, felekezeti külömbőség nélkül, azon ép testű, egészséges növendékek, kik a magyar nyelvben, számvetésben, földrajzban, történelemben annyi jártassággal bírnak, amennyi a gimnázium, reálskola és polgári iskola négy alsó osztálya, nemkülömben a felső népiskola két osztálya számára elő van írva s 14-ik életévüket már betöltötték.

A kérvények az intézet igazgató-tanácsához címzendők és saját tanfelügyelőségük útján május 31-ig előírt igazgatóságához küldendők. Az 1 koronás bélyeggel ellátott folyamodványhoz a következő okmányok csatolandók:

1. Iskolai bizonyítvány. Azoknak, kik a kérvény benyújtásának idején az előírt osztályokat még nem végezték be, megengedtetik, hogy az előző osztályban nyert bizonyítványaikat csatolhassák, mely esetben azonban tanodalatgási bizonyítványok melléklendők s a tanév végével a szabályszerű iskolai bizonyítványok alóli igazgatóságának azonnal bemutatandók.

2. Születési bizonyítvány arról, hogy a folyamodó a megkövetelt 14. életévet betöltötte s a 18. évet még nem haladta.

3. Tiszti orvosi bizonyítvány arról, hogy a folyamodó semmi olyan testi fogyatkozásban nem szenved, amelyek őt a tanítással járó nehéz foglalkozásban akadályozná.

4. Hiteles községi bizonyítvány a szülők vagyoni állapotáról, részletesen bemutatva a szülők ingatlan birtoka, üzletük, iparuk, hivataluk vagy szolgáltatuk után járó jövedelmük, esetleg a folyamodó magánvagyon.

5. Hiteles bizonyítvány a családtagok számáról, ezek életkoráról s arról, hogy

Esterházy-Cognac mindenütt kapható.

Főraktár: STEINER SAMU-nál Turócszentmárton.

közülök hány van szülői gondozás alatt s mily mértékű neveltetési költséggel terheli az még a családientartót.

6. Ujraoltási bizonyítvány.

A segély minősége: a) teljes ingyenes ellátás (lakás, étkezés, fűtés, világítás és részbenvaló gyógykezelés); b) félíngyenes ellátás (mely esetben a felvett növekedék az előbbiektől 13 korona díjat tartozik fizetni); c) a bennlakás kedvezményében részesülők a teljes ellátásért havonként 26 koronát fizetnek. Úgy az egész, mint a fél ellátás díja minden hónap elején előre fizetendő. Aki ebbeli köteletségének a hó 10 első napja alatt eleget nem tesz, az intézetből kikapottnak tekintetik.

Minden növendék köteles magát tisztességes nyári és jó meleg téli ruhával, fehéreneművel, a ruhák tisztántartására szolgáló eszközökkel és ágyneművel ellátni. Mindez a felvételről szóló értesítőben részletezettetni fog.

A jelentkezéseknél evőeszközökre 2 korona, betegápolási díjra 2 korona, önképzőkör és segélyegyletre 3 korona fizetendő le.

Zníovársájan, 1907. április hóban.

Az igazgatóság.

Meghívó. Az Országos Polgári Iskolai Egyesület „Tátravidéki Köre” 1907. évi május hó 12-én délelőtt fél 9 órakor, Turócszentmártonban az állami polgári és felsőkereskedelmi iskola dísztermében évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagokat és a polgári iskolai ügyéért érdeklődő közönséget ezenel tisztelettel meghívja az elnökség. Táragsorozat: 1. Elnöki megnyitó beszéd 2. Titkári jelentés 3. Pénztáros jelentése 4. Boldis Ignác igazgató előadása: „A magyar nyelvi írásbeli dolgozatok kérdéséről a polgári iskolában.” 5. Az országos egyesület központja tisztviselőinek és három igazgatótanácsosi tagnak kijelölése 6. Indítványok. Jegyzet: A közgyűlésen megjelenő tagtársak s vendégeik f. évi május hó 4-ikéig sziveskedjenek értesíteni Boldis Ignác igazgató urat az érkezők számáról, az érkezés idejéről, hogy az elszállásolásról idejekorán gondoskodni lehessen!

Nyilttér.

(E rovatban közlöttekért nem felelős a szerkesztő.)

Köszönetnyilvánítás.

Özv. Spitz Gusztávné és családja e helyen is hálás köszönetét fejezi ki mindazoknak, akik néhai Spitz Gusztáv elhalálozása alkalmával ószinte részvétük kifejezése által a család mély fájdalmát enyíteni szivesek voltak.

KÖZGAZDASÁG.

Nemzetiségi pénztintézetek terjeszkedése. A Rózsahelyi hitelegylet r. t. alapítókéjét 1.000.000 koronára emelte fel. — Ugyancsak Rózsahelyen egy új nemzetiségi pénztintézet van alakulóban, melynek igazgatója *Hlinka András* lesz.

Hazai ipari beszerzési források.

Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter utasította a m. kir. Kereskedelmi Muzeumot, hogy a hazai ipari beszerzési forrásokról címtárt állítson össze és bocssássa közre. Ez a címtár fel fogja ölelni az összes hazai gyártelepek, továbbá a nem kizárólag helyi szükségletre dolgozó, illetve a különlegességeket készítő kézmű és műipari telepek, a házi ipari vállalatok, végül az ipari termelő szervezetek pontos névjegyzékét, összes készítményeik pontos felsorolásával és a szállító képességekre vonatkozó adatokkal. A tárgymutató közölni fogja a lehető aprólékosabb részletezéssel az országban készülő összes iparcikkek betűsoros jegyzékét, utalással a könyvből felsorolt mindazon telepekre, amelyekben az illető árut nagyban állítják elő. A Címtár 10.000 példányban fog megjelenni és díjtalanul küldetik meg az állami

hatóságoknak és köztintézeteknek. A m. kir. kereskedelmi muzeum a Címtár szerkesztésével járó előkészítő munkálatokat már megkezdte s legközelebb szétküldi a kérdőíveket. De ezuton is felhívja az érdekelteket iparosokat, hogy amennyiben teleptek a Címtárba felvéteni óhajják, ezt a kívánságukat a telep címének pontos megjelölésével a m. kir. Kereskedelmi Muzeumnál (Budapest V Akadémia u. 3.) mihamarább jelentsék be.

Bor- és szeszereskedelmi nemzetközi kongresszus Bordeauxban. A pozsonyi kereskedelmi és iparkamara értesíti kerülete bor- és szeszereskedőt, hogy a bordeauxi nemzetközi tengerészeti kiállítással kapcsolatban ugyanott ez évi június hó folyamán bor- és szeszereskedelmi nemzetközi kongresszus fog tartatni, a mely folytatni kívánja legutóbb Liégen (Lüttich) tartott bor- és szeszereskedelmi nemzetközi kongresszus munkálatait. Ezen kongresszus védnöki bizottságának a pozsonyi kereskedelmi és iparkamara is tagja.

Szerkesztésért felelős: Dugovich Titus.
Helyettes szerkesztő: Boldizsár Boldizsár
Kiadótulajdonos: Moskóczi Ferencné.

NYÁRI MENETREND

A magyar királyi Államvasutakon:

(Érvényes 1906. évi október hó 1-től kezdve.)

Budapest—Turócszentmárton:				Turócszentmárton—Budapest:			
Gyv. ind.	délután 3-30,	érk. este	10-21	Gyv. ind.	reggel 6-08,	érk. délután	12-40
Szv. "	délelőtt 9-20,	" "	7-56	Szv. "	" 8-41,	" este	7-17
Gyv. "	reggel 7-15,	" délután	1-38	Gyv. "	délután 2-54,	" "	9-10
Vv. "	éjjel 11-10,	" délelőtt	11-41	Vv. "	" 4-57,	" reggel	5-20
Szv. "	délután 5-35,	" reggel	4-18	Szv. "	este 11-35,	" délelőtt	9-45
Vv. Jánoshegyről ind. reg. 5-07, é. reg. 7-41				Turócszentmártonból i. d. u. 12.06, é. d. u. 3-27			
Turócszentmárton—Ruttká:				Ruttká—Turócszentmárton:			
Gyv. ind.	délután 1-39,	érk. délután	1-47	Gyv. ind.	délután 2-45,	érk. délután	2-53
Szv. "	este 7-57,	" este	8-06	Szv. "	reggel 8-30,	" reggel	8-40
Gyv. "	" 10-22,	" "	10-30	Gyv. "	" 5-59,	" "	6-07
Szv. "	reggel 4-20,	" reggel	4-30	Szv. "	este 11-22,	" este	11-33
Vv. "	" 7-42,	" "	8-01	Vv. "	délután 4-45,	" délután	4-56
Vv. "	délelőtt 11-42,	" délelőtt	11-53	Vv. "	délelőtt 11-16,	" "	11-33
Budapest ny. p. u.—Zselna:				Zselna—Budapest ny. p. u.:			
Gyv. ind.	reggel 7-20,	érk. délután	1-33	Gyv. ind.	éjjel 3-46,	érk. reggel	9-25
Szv. "	" 9-20,	" este	8-30	Szv. "	reggel 7-18,	" este	5-55
Gyv. "	este 6-55,	" éjjel	12-24	Gyv. "	délután 3-38,	" "	9-45
Szv. "	" 10-30,	" reggel	7-16	Szv. "	este 9-15,	" reggel	6-35

A os. és kir. szab. Kassa-Oderbergi vasutakon:

Kassa—Ruttká:				Ruttká—Kassa.			
Szv. ind.	reggel 5-30,	érk. délután	12-24	Gy. ind.	reggel 5-05,	érk. delelőtt	8-35
Szv. "	" 7-40,	" "	2-04	Szv. ind.	reggel 4-57,	érk. delelőtt	11-55
Gyv. "	délután 12-05,	" "	5-30	Szv. "	" 8-35,	" délután	3-46
Szv. "	" 12-35,	" este	8-08	Gyv. "	délután 12-30,	" "	5-03
Szv. "	" 3-52,	" "	11-03	Szv. "	" 2-30,	" este	8-55
Gyv. "	este 7-42,	" "	12-08	Szv. "	" 4-18,	" éjjel	11-30
Ruttká—Zselna:				Zselna—Ruttká:			
Szv. ind.	reggel 4-48,	érk. reggel	5-15	Gyv. ind.	reggel 3-39,	érk. reggel	4-01
Szv. "	délután 12-50,	" délután	1-20	Szv. ind.	reggel 4-21,	érk. reggel	4-47
Szv. "	" 2-21,	" "	2-45	Szv. "	" 7-40,	" delelőtt	8-10
Gyv. "	" 5-38,	" este	6-00	Gyv. "	délután 12-04,	" délután	12-26
Szv. "	este 8-33,	" "	9-00	Szv. "	délután 1-55,	" "	2-20
Szv. "	éjjel 11-11,	" éjjel	11-45	Szv. "	" 3-33,	" "	4-00
Gyv. "	" 12-12,	" "	12-34	Szv. "	este 9-01,	" este	9-30
Vv. "	délelőtt 8-13,	" délelőtt	8-39	Szv. "	este 7-20,	" "	7-5

KALOGÉN
BRÁZAY SÓBORSZESZ
FOGKRÉM A LEGJOBB ★★

*Hisz csak airo igény vagyok,
S az egészségöt durradok,
Ézt pedig hiányzik el nekem,
Kneipp-kávénak köszönhetem.*

Valódi csak az eredeti csomagokban **Kathreiner** névvel.

Ne használja senki keverék nélküli az izgató gyarmatávé!

Kizárólag a **Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé** bizonyult a legjobb pót-kávénak, mely könnyen emészthető, tápláló és védelmező, miáltal előmozdítja az egészséget.

Gyermekeket már csak a **Kathreiner-re** szoktassuk.

Budapest látványossága!

ÁMOR
NAGYKÁVÉHÁZ
(ezelőtt Beliczay)
BUDAPEST, Nagymező-utca 7. szám.
Tulajdonos: **Kanczler Gyula.**

Naponta
Toll Árpád és Toll Károly
teljes zenekara hangversenyez.

Gyönyörű látványossága!

Aki Budapestre jön ide megy!
Minden idegen nézze meg!

EZ A KERET SZÜK

ahhoz, hogy a Hoppa angol teint regulator meszeszerű gyors szépitő hatását ecsetelhezzük, de ez fölösleges is, minek szaporítani a szót,

tények beszélnek.

Vegyenek a t. hölgyek 2 korona 50 fillérrét Hoppát és a seplő, májfolt, bőrvörösség, mit-esser, pörsenés, pattanás és más arcrosszátlan-ság csodálatos eltünése minden szónál szebben bizonyítja, hogy a Hoppa minden mást feles-legessé tesz, egymaga pótol krémet, szappant, püdet. Puhítja, ifjítja, üdíti, finomítja és fehé-ri az arcot, kezeket, nyakat, vállat.

Hoppa **KAISER VILMOS** és Ta **Hoppa** drogériája Győr, Baross-ut 1.

Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban.

Boltiszolgát
keres melőbbi belépésre
Graber Miksa és Fia Turócszentmárton.

3—4 középiskolai osztályt végzett
jó házból való
FIU
tanulóul felvétetik **Moskóczi Ferencné**
könyv- és papirkereskedésében
Turócszentmártonban.

Hirdetmény.
Háj község részéről e lap mult heti számában közölt, e hó 9-ére hirdetett korcsmaeladási árlejtése nem fog megtartatni.
Előjáróság.

KÜLÖNÖS FIGYELEMBE!

A rendkívül kedvelt alacsony számok
1 számtól 300 számtig
kizárólag a mi gyűjtőedényben kaphatók
Ugyancsak a születési éveket
= tartalmazó számok =
1801 számtól 1900 számtig.
A fenti számok rendkívül nagy keres-letnek örvendenek, ennélfogva kérjük mielőbbi becses megrendelését.

BOGDÁNY S. fővárosi sorsjegyiroda
résztvénytársaság
Budapest, IV., Károly-körut 20.
Telefon 88—16.

Az I. oszt. sorsjegyek árai:
1/8 sorsjegy R 1:50 | 1/2 sorsjegy R 6:—
1/4 „ „ 3:— | 1/1 „ „ 12:—

Postai szeptküldés utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyminiszterium** ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (XX. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak áru-sítás végett kiadattak.

Az I. osztály huzása **1907. május hó 23. és 25-én** tartatik meg. A huzások a **Magyar királyi állami ellenőrző hatóság** és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a huzási teremben. Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi elárusítóinál kaphatók.

Budapest, 1907. évi április hó 28-án.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.
Lukács. Hazay,

Fényképező készülékek

nagy választéka

Moskóczi Ferencné

könyv- és papírkereskedésben Turócszentmárton.

Postóság / Lakosság / Saját érdekében hirdessen kizárólag / LEOPOLD GYULA / hirdetés / 200 napig kizárólagos kiváltság

Requiny-féle római vértisztító szörp

gáttalan ezer minden borbajnál, bujakórna Vérbőségben szenvedőknek nélkülözhetetlen, vérjuttató és vértisztító.

Nagy üveg 8 kor. 3 üveg 2 korona. utárváltó küldi.

REQUINY ATTILA gyógyszerész, Budapest, VII., Kili-5 Károcsi ut 24.

A híres **KÁKÓCZI GYOMORKESE** gyógyító készítménye.

Érdekes prospektus ingyen!

KÉSMÁRKI LENVÁSZON DAMÁST.

árak csak akkor valódiak.

VILÓCI VÉPESZÉSI ÉRTÉKESZÉK

házaon védjeggyel vannak ellátva.

VÉRSEGENYSÉG, ETVÁGYTALANSÁG, IDEGESSEG gyógyítására a leghatásosabb készítmény a **KRIEGER-féle TOKAJI CHINA-VASBOR.**

Rendkívül kellemes ízű, erőit, tisztítja a vért.

Kis üveg ára 820 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyárakban, Postán küldi: **KOBONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Mátyás-tér.

A legjobb órákat részletfizetésre

BRASWETTER JÁNOS órásmester, SZEGEDEN.

Aranyból 2000 órával legesze és bírom.

TÜDŐBAJOSOKNAK

és mindenki, aki köhög, rohad, orrátlan szagjelölést tesz a

Halapi-féle hársfamészörp

Mintaüveget 6 koronáért küldi

APOSTOL-GYÓGYSZERTÁR BUDAPEST, JÓZSEF-KÖRÜT 64.

PLATSCHÉK VILMOS

elismert legelőcsőbb, legszolidabb

FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza

Budapest, IV., Központi Városház. (Árny-körút).

A világot bámulatba ejti a

Hammond írógép.

Kiváló minőségű előkészítet.

FABAGÓ TESTVÉREK

Budapest, V., Arany Árok-utca 8.

Kérjen mindenki prospektust!

Szeplő, májfolt, pattanás, miteszer, ráncok eltűnnek az arcáról a valódi angol

BALASSA FÉLE UGORKATEL

Egy üveg ára 2 korona. Hosszú ugorkaszappan 1 K, puder 1-20 K.

Férfi- és Gyermekek részére: **BALASSA KORNÉL** gyógyszerész, Budapest, Andrásy-ut 17.

KATZER részv. társaság megővő-intézete az első és legnagyobb 1/6 millió részvény-tulaj.

Katzer szörpárát az egész világon el vannak terjedve és elsőrangúak.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?

SCHULLER FERENCZ

újjonnan berendezett elsőrangú éttermelben

Budapest, VI., Andrásy-ut 39.

most ott jó magyar konyha, valódi tiszta borok és pontos kiszolgálás van.

KISS SZERENCSEJE NAGY

VÁSÁROLJON CSAK KISS-FÉLE

SZERENCSE-SORSJEGYET

KISS KÁROLY és TÁRSA

BUDAPEST KOSSUTH U. 42.

BABYMIRA-CRÉM

legjobb ezer hirtőnek, óvta, ráncok, feldermíti és kipálított bőr gyógyítására.

Egyedül készíti: **BRODJOVIN H. gyógyszer, ZÁGRÁB**

3 doboz ára 6 kor. 6 K 20 f., 10 doboz 8 K 20 f.

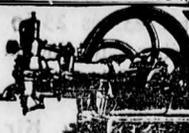
ABREZDAI MOTORGYÁR

rézválytársaság

benzin-, gáz-, petróleum-motorok és benzol- (okomotorok) készítése. Ezen kívül készítenek mindenféle gépeket és szerelvényeket.

Vasárnap: **GELLÉRT IGNÁC és Tea** Budapest, VI., Teréz-körút 61.

Prospektus ingyen

Pacific TOJÁS KÉSZÍTMÉNY

tojásanyagja helyett használódó a tojás és a fényes.

NAGY MEGTAKARÍTÁS.

Kapható minden élelmiszerboltban és drogeriákban. Készíti: **STROBENTZ TESTVÉREK, R. T.** gyógyszerész gyára, BUDAPEST.

„Zsorna”-féle **NEPELEJTS** védjegyű férfi-nyakkendő, titkos magyar Ipari **PARIS SZÁLLODA**

Szálloda: Simon Pál

Budapest, VI., Váci-körút 28. az 100 szoba 220 K-tól feljebb. Kiszolgálásul az vilányvilágilagani együtt. Párkányi Miklós kávéház, étterem. Villamos vasúti megállóhely az össten pályaudvarok és közlekedés.